JORDI SÁNCHEZ

«El foc amic ens fa més mal que l'enemic»

Jordi Sánchez ha estat reelegit president de l'Assemblea Nacional Catalana en un procés carregat de tensions. D'acusacions que l'han convertit en un objectiu preferent. Ell mateix sentencia que el foc amic, sense ser letal, és el que genera més confusió. Això busca aquesta conversa impertinent, aclarir la confusió acumulada en els darrers dotze mesos.

*Entrevista de **Vicent Sanchis***
*Fotografies de **Jordi Play***

Quan s'ha parlat d'intromissió dels partits en l'Assemblea s'ha fet sempre de manera genèrica. Pot concretar més quina ha estat la responsabilitat de cada partit en aquesta intromissió?

—No és una qüestió de singularitzar-ho en cadascun dels partits. És evident que els partits del bloc sobiranista –la CUP, Esquerra i Convergència– tenen una presència, a partir de militants seus o de gent propera, en l'entorn de l'Assemblea i volen condicionar-la. Però el problema no és que vulguin condicionar-la. Fins i tot podríem acceptar que la lògica dels partits fos voler influir en l'Assemblea, perquè no deixa de ser una realitat que els determina una part del seu relat...

—I perquè també l'Assemblea influeix en els partits, hi intervé i els condiciona directament.

—Per això. Crec que aquí hi ha hagut un retorn del que l'Assemblea, com bé dius tu, ha fet amb ells. Però el problema, com deia, no és tant allò que pretenen els partits, sinó el que algunes persones volen fer en l'Assemblea. No entenen que o és un espai que treballa per la globalitat i per la transversalitat o no té raó de ser. Per tant, el problema no és el que els partits vulguin fer, que fins a cert punt forma part de la lògica política, sinó que algunes persones hagin acabat esdevenint les corretges de transmissió dels interessos de partit.

—Supose que és debades demanar-li a vostè que siga més concret...

—No es tracta en aquests moments de posar noms sobre la taula. Crec que tots hem après la lliçó. Els 77 membres del secretariat hem sabut llegir de manera autocrítica aquest últim procés electoral. Hem vist de manera molt clara que hem comès errors. El més important ha estat la gesticulació, la gestió mediàtica dels debats interns. Això ens ha passat una certa factura. I després també voler establir pugnes amb acusacions concretes. A mi se m'ha acusat de ser l'home de...

—Convergència!

—L'home d'Artur Mas. Sí, i també de Convergència. Crec que la gent ha vist que això no era raonable ni tenia fonament. Però efectivament ha erosionat l'entitat. Per a una part de la població l'Assemblea ha caigut en els errors en què cauen els partits polítics: els enfrontaments, les baralles... Crec que hem fet l'autocrítica. La sensació és que hem de passar pàgina d'aquest tipus de debats. Ara hem de mirar endavant, no de posar sal a les possibles ferides que encara falta cicatritzar.

—Una impertinència. A vostè no l'acusaven de ser els convergent els convergents, que no el veuen com a tal. Qui l'acusava de ser-ho era gent d'Esquerra i la CUP. Eren els dos partits que estaven més molestos amb la seua presidència. Una part dels denominats crítics eren militants d'aquests dos partits o gent que s'hi identifica.

—Bé. És una opinió que vostè posa sobre la taula, que altra gent pot compartir, però, hi insisteixo, ara es tracta de sumar. Hi ha hagut eleccions. Hi va →

→ haver una profusió de recomanacions de vot, algunes que van sortir també d'alguns partits polítics, però crec que el més important és que en aquests moments ja tenim nou secretariat, ja hi ha nous càrrecs electes, tenim un full de ruta que va sortir de Manresa, hi ha un missatge molt clar de la part més activa de l'Assemblea que ens diu que cal preservar-la com un espai netament transversal, i hem de recuperar la nostra musculatura per ajudar a culminar el procés i pressionar els partits si no fan el que els pertoca. Ara comencem a caminar amb aquest nou secretariat i tinc elements per pensar que aquells errors del passat no es repetiran.

—Abans de passar al present i al futur, hi ha algunes qüestions del passat que m'agradaria que aclarira. Vostè va dir que no es presentaria a la reelecció com a president si no guanyava les eleccions. No les va guanyar, encara que només per 30 vots, però malgrat tot s'hi va presentar...

—Jo el que vaig dir és que facilitaria que la candidata que havia obtingut més vots pogués optar a la presidència sense cap més competència al secretariat. Quan va arribar el moment de l'elecció, vaig dir que, només en el cas que la companya Liz Castro no obtingués el suport necessari, en un segon moment m'hi presentaria jo. I va ser ella qui va demanar que m'hi presentés en aquell mateix moment. Davant la petició seva i de la mateixa mesa vaig decidir presentar-m'hi. En una primera votació vaig obtenir 44 vots i ella, 35. En calien 50. I després vam fer una segona votació, que vaig tornar a guanyar.

—Em permetrà una segona impertinència. Ella va dir-li a vostè que s'hi presentara perquè els crítics entenien que els havien parat una trampa. Que vostè, com que sabia que Liz Castro no obtindria el suport necessari, esperava l'oportunitat de fer-ho després. Per tant, va voler aclarir la situació des del començament i sense més revolts.

—Que ningú, ni jo mateix, podria aconseguir una majoria qualificada, que eren dues terceres parts del secretariat, no era segur, però era ben previsible. Si jo vaig fer aquell gest, era per deixar ben clar que no tenia intenció d'interferir en els procediments de majories qualificades que cada candidat pogués obtenir. Vull recordar que fa un any vaig ser president amb una majoria qualificada però al cap de poc temps vaig rebre acusacions que m'han acompanyat durant tot el primer mandat com si aquella elecció hagués tingut alguna cosa estranya o sospitosa. Aquella votació, com la que s'ha fet ara, responia únicament al mandat del secretariat en compliment dels estatuts, que diuen d'una manera ben clara que el soci no vota els càrrecs electes sinó els membres del secretariat. És més, aquesta decisió va ser ratificada la darrera assemblea general, on van acudir més de 2.000 persones. Allà el soci va tornar a decidir que no decidia la presidència o la vice-presidència de l'entitat, sinó que això ho havia de fer el secretariat nacional. Però, com que jo no volia tornar a generar determinades polèmiques, per això vaig voler deixar molt clar que no volia ser un obstacle per dificultar possibles interpretacions de les majories.

«Per a una part de la població l'Assemblea ha caigut en els mateixos errors que els partits polítics: baralles i enfrontaments»

—Des de fora, potser amb un punt de simplificació, s'havien detectat dos sectors. Els *oficials*, que representava vostè, i els *crítics*, liderats per qui guanyara en vots. És a dir, al final, per Liz Castro. Hi havia una tercera força, per dir-ho així, no detectada des de fora, i que es diu Més Assemblea. Diuen que vostè per aconseguir guanyar la votació va pactar amb ells. Què és Més Assemblea?

—No. Això no és així. Aquesta és la mirada que alguns han volgut fer de l'Assemblea com una agrupació de diverses faccions i grups que transaccionen i negocien per sota mà. Jo he mantingut i mantinc que, pel que fa a mi, ni he format ni formo part de cap grup ni de cap col·lectiu. Sóc una persona que formo part del secretariat, que responc per mi mateix. I que responc solidàriament de les decisions que pren l'Assemblea. Per ningú més. El cas de Més Assemblea és una mica més complex. Són bàsicament les assemblees territorials de Barcelona i la seva àrea d'influència, les conurbacions del Llobregat, que naixen dins l'assemblea general, quan el secretariat decideix no admetre com a pròpies algunes esmenes que uns col·lectius volien presentar en els estatuts de cara a l'assemblea del mes d'abril a Manresa. A partir d'aquí s'inicia un procés d'autoorganització d'aquells nuclis, aconsegueixen recollir en una setmana centenars de signatures per introduir-les i finalment aconsegueixen a Manresa que el 90 per cent de les seves esmenes surtin aprovades. Per tant, demostren que hi ha una base activa molt important que volia canvis en el funcionament de l'ANC. Prendre consciència d'aquesta força els porta al fet que en les eleccions al secretariat corresponents a Barcelona obtinguin la majoria de la representació que estava en joc. Això sí que els dóna una singularitat i un pes. Després, animats per la feina feta, també creuen que poden obtenir una representació en els càrrecs orgànics, a través d'una persona –concretament, la vice-presidenta, Natàlia Esteve–. No hi ha res més. Al darrere →

→ no hi ha més que un conjunt d'organitzacions territorials que representen el Barcelonès.

—Però vostè hi ha pactat?

—Ni hi he pactat ni crec que la dinàmica que s'hagi d'establir al secretariat sigui de pactes entre grups. Sempre he dit que dins el secretariat només hi ha marge perquè tinguem un únic equip, que som els 77 membres.

—Se sent segur de cara al futur? Han après dels errors de debò? No hi haurà més tensions entre grups?

—Ho dic sincerament. N'hem après tots. La força de l'Assemblea descansa en el fet que sapiguem transmetre unitat. Els debats que hem tingut els havíem tingut abans amb més intensitat i amb votacions més complicades. Aquesta vegada hi ha hagut dos factors nous. Un excés de divulgació mediàtica de les diferències, perquè hi ha hagut voluntat d'explicar-ho, i després una cosa que m'afecta a mi personalment: una focalització molt directa cap a la presidència com la responsable de moltes coses, quan tothom sap que el funcionament de l'Assemblea no és presidencialista. Quan la presidència ni abans ni ara té capacitat executiva.

—Però exactament a vostè l'han acusat d'això. D'anar de per lliure.

—Aquestes acusacions, efectivament, s'han fet i han sortit a la premsa. Però quan en demanes exemples, no hi ha res. És evident que durant aquest període l'Assemblea ha fet un paper determinant, que ha molestat en moments diferents partits diferents.

«Ningú pot fer-nos creure que sense pressupostos tot se n'anirà aigüera avall»

—Pot ser ara més explícit?

—Sí. En un primer escenari Esquerra Republicana es va sentir incòmoda per la demanda que les eleccions fossin plebiscitàries i amb el menor nombre de llistes possibles. Més tard la CUP, a la tardor-hivern, es va sentir incòmoda amb l'exigència d'un govern per la unitat i la independència i al final, a la primera setmana de gener de l'any passat, Convergència també es va sentir incòmoda amb l'exigència de trobar una sortida per evitar les eleccions que comportava necessàriament la renúncia del president Mas. Aquests tres moments han molestat els partits. I alguns han focalitzat i han personalitzat la protesta. Alguns consideren que jo he tingut un excessiu interès per avançar cap a la candidatura unitària. Però jo només he donat compliment al full de ruta. I ho tornaria a fer.

—Resulta ingenu pensar que no hi haurà més conflictes i més disputes partidistes...

—Tots els actors del procés –i l'Assemblea n'és un– hem d'assumir que som al vol que toca, però que estem en una zona de turbulències. Sabem molt clarament quina és la fita, quin és l'aeroport, però per arribar-hi sabem perfectament que passarem turbulències i que n'hi haurà d'externes, provocades per l'Estat, i altres d'internes, que ens provocarem nosaltres mateixos. Perquè el que estem construint és d'una enorme complexitat i d'una enorme polaritat ideològica. Recordem-ho: no només estem construint la independència, sinó que el compromís de tothom és que ho hem de fer garantint la governabilitat. Això és molt difícil.

—Les turbulències de fora uneixen, les de dins desuneixen i són les més perilloses...

—Totalment d'acord. És indiscutible que les turbulències que provoquem nosaltres mateixos són les que generen més vertigen. Són les que generen més mareig, les que desconcerten, les que poden dificultar arribar a l'objectiu que ens hem traçat entre tots. Però també he de dir que les turbulències importants comencen quan es planteja el 9N. Més precís encara, quan els partits sobiranistes han d'entrar a competir en les eleccions al Parlament europeu i posteriorment al cap d'un any durant el cicle electoral de les municipals, les eleccions al Parlament i a les espanyoles. Aquest és l'origen i la clau de les turbulències.

—Realment creu que podem acabar bé aquesta legislatura, que tot això pot acabar bé?

—Crec que en aquest moment tenim tots els ingredients perquè l'acabem i l'acabem bé. Si no l'acabem bé, no és perquè hi hagi turbulències externes, sinó pels errors interns. Hem de ser molt conscients que només nosaltres podem fer que no guanyem. Depenem només dels nostres propis encerts i errors. Aquesta és la gran fortalesa que tenim. Però és evident que el foc amic, encara que no sigui letal, fa molt més mal que el foc enemic. Hem entrat en un moment en què hi ha un excés de foc amic que ens acaba generant molta confusió. Malgrat això, tinc la confiança que tothom és conscient que arribarà un moment, molt a tocar, en què caldrà deixar tots aquests elements que ara ens distrauen i ens desorienten per tornar a tancar files. I aquí és imprescindible el liderat que ha de fer la presidència de la Generalitat.

—Una presidència debilitada a còpia de pactes i transversalitats...

—Sí, però, del mes de gener al mes de juny, el liderat del president Puigdemont s'ha consolidat. Les seves paraules són clares i inequívoques. Confio i espero que el Govern, amb el president i el vice-president Junqueras al costat, encarin, a partir de setembre, el que ha de ser necessàriament el darrer tram de la legislatura.

—Ara sembla que, si no aproven els pressupostos, el món s'acaba.

—Els pressupostos són importants. Sense pressupostos no podran fer una part de les coses que van dir que calia fer. Poden servir també per reforçar la majoria social o per acabar de dissenyar allò que han denominat estructures d'Estat. Però alerta de fer creure que si no hi ha pressupostos, tot s'acaba. No és cert. Podem tenir una pròrroga pressupostària i podem encarar el darrer tram de la legislatura. El problema que tenim és que tot seria més suportable amb nous pressupostos i una acció de govern estable. L'horitzó que ens hem marcat és tan a tocar que ningú pot fer creure que sense pressupostos tot se n'anirà aigüera avall. No és veritat. •